

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Practicus De Casibus Summo Pontifici, Episcopis, Et Praelatis Religionum Reservatis

Kiene, Johann Georg

Constantiae, 1629

Caput VI. De Inualido Matrimonij contractu, & Sponsaliorum contemptu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42214

Caput VI.

De Matrimonio vi-
uente adhuc coniuge, aut
non cognitâ prioris mor-
te, vel clandestinè con-
tracto, Sponsaliorum
reuocatione.

Synopsis.

- I. Matrimonium illicitè contractum.
  - II. Matrimonium clandestinum.
  - III. Sponsaliorum contractus non ob-
seruatus.
  - IV. Periurium.
  - V. Falsatio Literarum, vel Monetae.
- I. Matrimonium Coniuge adhuc
viuente scienter [A] au. antequâ
certo

certò cōstat de morte prioris Coniugis, cum alia contractum [B] est inualidū nequit enim coniux ob bonum fidei conjugalis ad aliam copulandi causa accedere, quādiu coniux eius viuit aut dubitatur viuere.

[A] Matrimonium ex sua primæua institutione postulat, ut sit unus cum unica, adeò ut inualidè, & cum graui iniuria, ac peccato quis contrahat cum secunda quando prior adhuc viuit, aut moraliter nondum certus est de morte prioris Coniugis, iuxta Cap. Gaudemus l. 4. Decret. tit. 9. de Divortio & colligitur Genes. 2. Et erunt duo in carne una. Vide Cornel. in Gen. c. 2. u. 24. [B] quia cum in secundis nuptiis periculū irritationis, & adulterii impendeat, rectè prohibetur tanquàm in re grauißima contrahere donec vinculus recipiatur, contractus secundus

secundi Matrimonii, in Cap. In
 presentia 19. l. 5. Decret. tit. 1.
 de sponsalibus. Vbi iubetur fœmi-
 na eo usque abstinere secundis nu-
 ptiis (etiamsi per septenniũ diligen-
 tem sollicitudinẽ de vita, aut morte
 Coniugis adhibuerit) donec certum
 nuntium recepisset, & l. 4. Decret.
 tit. de secundis Nuptiis. Cap. Do-
 minus, respondet Lucius 3. ut nul-
 lus amodò ad secundas nuptias mi-
 grare presumat, donec ei constet,
 quod ab hac vita migrauerit coni-
 ux eius. Quenam verò certitudo
 sufficiat ad secundas nuptias
 tractat fusè Sanchez. l. 11.
 de 46. Laymann, l. 5. tr. 10. p.
 3. c. 3.

II. Matrimonium clandestinè
 non seruatâ formâ S. Trid. Con-
 tractum.

Conc. Trid. sess. 24. c. 1. in Decre-
 to, de Reformatione Matrimonii. Ma-
 trimonium clandestinum dicitur,
 quod

quod contrahitur sine assistentia
Parochi, aut alterius Sacerdotis
vicem agentis Ordinarii, & sine
duobus aut tribus testibus: quod
seuerè semper in Ecclesia fuit
prohibitum ob mala, quæ ex
eo oriebantur, vt patet ex Con.
Trid. cit. & si pro valido reputa-
batur (etiam hodie vbi Con. Trid.
vsu nõ est receptum) postea tamèn
idem concilium ad euitanda gra-
uia incommoda clandestinum ma-
trimonium irritauit nimirum sine
Parocho aut alio Sacerdote de eius
licentia, & duobus testibus, vt
quicquid horum desit, matrimo-
nium sit nullũ, Et sic licet denun-
tiationes, seu proclamationes illi-
citè omitterentur, nihilo tamen
minus staret contractus matrimo-
nii, quod sint de forma, vt licite
perficiatur non vt validè, sicuti re-
quiritur Parochi & duorum te-
stium assistentia, *Ex cit. Cap. Con.
Trid.*

*Trid. & consiat ex praxi Constantien-
sis Curia, in qua huiusmodi clandestini
contractus pro irritis habentur & de-
clarantur.*

III. Contractus Sponsalio-
rum sed non observatus.

Sponsalia peracta pariunt ta-
lem obligationem, ut sponsus
uterque constringatur ad nuptias
datâ proximâ occasione contra-
hendas, adeò ut quousque alter
servare promissionem ac fidem
vult, alter absque mortali iniuria
(si tamen desit rationabilis causa)
resilire non possit, etiamsi clam
fuerint sine testium solemnitate
agitata. Respectu tamen fori ex-
terni necessaria est probatio per
testes faciendâ, aut in defectum
plenæ probationis, iuramentum
præstandum. Quod si alter spon-
sus promissis stare noller, & sine
iusta causa resilire cuperet, cogen-
dus est ab Ecclesiastico iudice
præ-

(præmissa canonicâ admonitio-
ne) per minas censuræ ecclesia-
sticæ ad fidem seruandam. iuxta
*Cap. Ex litteris de Sponsalibus l. 2.
Decret. tit. 1.* vbi dicitur, si mo-
nitis non acquieuerit Ecclesiastica
censura compellatur: vt sponsam
(nisi rationabilis causa abstite-
rit) in vxorem accipiat, &
maritali affectione
pertractet.

Caput